

**Referat af møde i Brugerråd for Naturstyrelsen Midtsjælland d. 13/6
2024 kl. 15.30**

Deltagere:

Anette Ladegaard Christensen, Danmarks Orientering
Per Stadel Nielsen, Entomologisk Forening
Elisabeth Stuhr, Danmarks Rideforbund
Søren Grøntved, Dansk Botanisk Forening
Lars Bjarne Nielsen, Danmarks Naturfredningsforening
Ole Hansen, Danmarks Jægerforbund
Rose-Maria Helle, Danske Handicaporganisationer
Claus Skovsø Petersen, Friluftsrådet
Jens Peter Simonsen, skovrider, Naturstyrelsen Midtsjælland
Lærke Falstaff, Naturstyrelsen Midtsjælland
Palle Graubæk, Naturstyrelsen Midtsjælland

Afbud fra: Lasse Braae, Dansk Ornitologisk forening, Thomas
Larsen Schmidt, DGI, Inga Skjærris, Danmarks Idrætsforbund,
Jørgen Boldt, Dansk Vandreraug.

Ad dagsordenens pkt. 1. Velkomst.

Jens Peter Simonsen bød velkommen til mødet med særlig velkomst til
Claus Skovsø Petersen, som er ny repræsentant for Friluftsrådet.

**Ad dagsordenens pkt. 2. Status for udarbejdelsen af forvaltningsplaner
for urørt skov i statsskovene på Midtsjælland**

Naturstyrelsen har haft 52 forvaltningsplaner i høring omkring årsskiftet.
For Midtsjælland drejer det sig om forvaltningsplanerne for Røsnæs og
Tuse Næs, som brugerrådet blev orienteret om på mødet i december 2022,
samt for Nakke skov og Grønnehave, Anneberg og Ulkerup skove, som var
temaet for brugerrådets møde i juni 2023. Der var særligt for Grønnehave,
Anneberg og Ulkerup skove mange høringssvar med bekymring for
konsekvenserne af de rekreative aktiviteter som følge af forslaget om at
etablere græsningsskov i Ulkerup skov. NST Midtsjælland har i foråret
holdt møde med de lokale brugere og præsenteret et forslag om at udtage
ca. 40 ha af skovens sydøstlige del af græsningsskoven. Derved kan man
færdes ad stier og ridentier fra skovens indgang i syd til den nordøstlige
”hovedindgang” ved Mantzhøj uden at møde græssende dyr, og derfra opnå
forbindelse til stien, der forbinder Ulkerup og Annebjerg skove. Det

forventes, at der inden sommerferien udsendes høringsnotat om opfølgningen på hørings svarene på de 52 planforslag, som derefter er gældende.

I efteråret 2024 forventes forvaltningsplaner for hhv. Stokkebjerg, Kongsøre og Grevinge skove (1 plan) og for Rørvig Sandflugtsplantage og Vrange skov sendt i høring. Der har været afholdt skovvandring i efterårsferien i Kongsøre og Grevinge skove, og i Vrange skov og Rørvig Sandflugtsplantage i februar måned. Hovedtræk i planerne blev drøftet på brugerrådsmødet d. 7. december 2023. Noter fra skovvandring i Vrange skov og Rørvig Sandflugtsplantage er vedhæftet.

Ad dagsordenens pkt. 3. Status for processen omkring etablering af naturnationalpark Bidstrupskovene

Der er nu udpeget en bestyrelse for naturnationalparken, som skal rådgive Naturstyrelsen i arbejdet med at etablere en naturnationalpark og efterfølgende forvalte den. Den tidlige lokale projektgruppe er samtidigt nedlagt. Bestyrelsen består af en formand, Jan Eriksen, som er formand for Vildtforvaltningsrådet og tidligere direktør for Friluftsrådet, samt 26 medlemmer indstillet af de organisationer, som sad i den lokale projektgruppe. Det første møde i bestyrelsen afholdes mandag d. 24. juni. Søren Grøntved, Elisabeth Stuhr og Per Stadel Nielsen er medlemmer af bestyrelsen.

Ad dagsordenens pkt. 4. Forvaltningsplaner for Jyderup, Høve og Lærkereden

Jyderup skov er en nåletræsplantage, som er plantet i 1850'erne på dårlig landbrugsjord. Jyderup Skov blev hårdt ramt af orkanen i 1999. Hele den centrale del af skoven blev efterfølgende tilplantet med ikke-hjemmehørende træarter, ikke mindst pyntegrøntarter som nobilis og nordmandsgran. I et bælte rundt om den centrale del består skoven af mere end 100-årige bøge-, ege- og skovfyrbevoksninger. De rummer med store, gamle træer og meget varieret struktur et stort naturpotentiale.

Hovedtemaet for planen er fældning af ikke hjemmehørende træarter over en lang tidsperiode. Græsning med husdyr (kvæg og/eller heste) kan blive aktuelt i den vestligste del af skoven, hvor den tilplantede tjenestejord kunne lægges til den eksisterende eng med græsning og høslæt. De eksisterende friluftaktiviteter, herunder særligt mountainbikesporet mod nordøst, forventes at kunne opretholdes uændret.

Høve skov, som ligger helt ud til Sejrbøgen, er mod vest stærkt kuperet med bøge- og egeskov, som på grund af terrænforholdene nærmest har henligget urørt i mange år. Mod øst består skoven af fyr, birk og eg på den meget magre sandbund. Hovedtemaet for planen er i store træk at bevare skoven som den er med fældning i begrænset omfang af ikke hjemmehørende træarter. Høve skov er meget besøgt, især på grund af dens

status som hundeskov og beliggenheden ned til Sejrobugten. Det forventes ikke, at forvaltningsplanen vil ændre på det.

Lærkereden er et lille fredet areal ned til Sejrobugten i Veddinge bakker, hvor der er behov for rydninger for at imødegå tilgroningen af området samt fastholde og gerne udvide græsningen på overdrevsarealerne. Der forventes afholdt møde med de lokale grundejerforeninger beliggende op til Lærkereden vedr. planerne om rydning af uønsket opvækst.

Der afholdes skovvandringer i Jyderup og Høve skove d. 16. juni.

Naturstyrelsen forventer, at forvaltningsplanen kommer i høring omkring årsskiftet.

Ad dagsordenens pkt. 5. Opfølgning på MTB-O festival, drøftet på forrige møde

Som drøftet på mødet d. 7. december 2023 har Naturstyrelsen givet tilladelse til Mountain Bike Orienterings festival i pinsen 2024 i Odsherred. Festivalen er afholdt, og NST Midtsjælland kan konstatere, at den er afviklet til alles fulde tilfredshed. Aftaler om annoncering, varsler ved skiltning i skovene en uge før festivalen og på dagene for kørsel i skovene blev overholdt til punkt og prikke. NST har ikke modtaget klager fra andre skovgæster. Tidspunktet i pinsen (maj måned), som er midt i yngletiden for fugle og alle andre dyrearter er ikke det mest hensigtsmæssige, men NST MSJ vurderer, at der var tale om en relativ lille forstyrrelse i de i alt 6 skove over 4 dage.

Ad dagsordenens pkt. 6. Bordet rundt – input fra rådets medlemmer

Anette Christensen rejste spørgsmålet under pkt. 2 om, hvordan Naturstyrelsen konsekvensvurderer effekten på friluftslivet af planerne for urørt skov. Claus Skovsø Petersen bakkede op herom. Der var en kortere drøftelse heraf, men det blev besluttet at sætte spørgsmålet på dagsordenen på det næste brugerrådsmøde i december 2024.

Under punkt 2 gjorde Anette Christensen opmærksom på, at ved etablering af græsningsfolde er det vigtigt for deres fortsatte brug af skovene, at der opsættes stenter, således at færdsel gennem folde på tværs af områder kan fortsætte.

Claus Skovsø Petersen rejste spørgsmålet under punkt 3, vedr. opretholdelse af MTB sporet i Jyderup Skov og det blev bekræftet at sporet forventes opretholdt.

Under punkt 5 rejste Anette Christensen ønsket om, at få opsat en opslagstavle i udvalgte skove, til brug for ophængning af info om aktiviteter og arrangementer, til orientering af skovenes uorganiserede brugere. Det er kun i Bidstrup Skoven at der er en Facebook-gruppe hvor man kan følge med i hvad der sker i skoven.

Rose-Maria Helles orienterede om arrangementet Nat i Naturen i Annebjerg skov og ved barkladen d. 7. september. Hun efterlyste endvidere etablering

af et handicapvenligt toilet i tilknytning til barkladen, som er meget benyttet af bevægelseshæmmede brugere. Hun mente også, at Danske Handicaporganisationer kunne medvirke til at finde finansiering hertil. Spørgsmålet om håndtering af ”gravel bikes”, som er i stigning i de nordsjællandske skove, blev rejst. Naturstyrelsen oplyste, at det endnu ikke har stort omfang på Midsjælland, men at det er på vej i Bidstrupskovene. Per Stadel Nielsen orienterede om forekomsten og udbredelsen af 3 natsværmerarter (Kridtugle, Marehalmugle 1 og 2), som er fundet på Ølsemagle Revle, og som er en national ansvarsart, fordi Danmark udgør så stor en del af deres udbredelsesområde.

Ad dagsordenens pkt. 7. Tid og sted for næste møde.

Næste brugerrådsmøde afholdes onsdag d. 12. december 2024, 15.30 til 17.30. Nærmere information og lokation følger, men der var enighed om at mødet holdes i den centrale del af Midsjælland ansvarsområde. Det kunne f.eks. være i Bidstrup skovene. En af punkterne på mødet vil være drøftelsen af konsekvensvurderingen af friluftslivet i forvaltningsplanerne for urørt skov. Yderligere rorslag til emner til dagsordenen er velkomne.

Ad dagsordenens pkt. 8. Evt.

Intet.

Ad dagsordenens pkt. 9. Vandretur på Ølsemagle Revle

Ølsemagle Revle er en 3 km lang sandrevle, der er skabt af materiale, der er aflejret af havet i den rolige, indre del af Køge Bugt. Ud til havet består revlen af en lang sandstrand med klitter. Mellem revlen og kysten er der opstået en lagune. For 100 år siden fandtes revlen, der i dag er landfast, overhovedet ikke. De første småøer dukkede op i årene mellem 1895 og 1907. I 1937 viser kort en ca. 1300 meter lang ø og seks mindre øer. Siden er den nordlige del – Staunings Ø – blevet landfast, og i 1969 byggede man en dæmning ud til den sydlige del af revlen, hvor der i dag er badestrand. Den sydligste del af revlen blev landfast med Køge Nordstrand for en del år siden.

Bag sandstranden og klitterne ligger lagunen med sin rørskov og et voksende moseagtigt område. Rynket rose er en problemart i området. Naturstyrelsen har i mange år kæmpet for at begrænse og reducere dens udbredelse. Men den er hårdfør. I de senere år er iværksat intensiv fåregræsning i mindre indhegnede folde, hvor græsningstrykket kortvarigt er meget højt, hvorefter fårene tages fra igen. Det ser ud til, at 3 års intensiv græsning bekæmper roserne, hvorefter strandengsfloraen kan genindfinde sig. Det er en hårdhændet behandling over for også den ønskede flora og tilhørende fauna, men midlertidigheden og vekslen mellem mindre områder gør metoden acceptabel i lyset af den alternative fortsatte tilgroning med

rynket rose. Det er hensigten i løbet af få år, at fårene erstattes af græssende kreaturer.